

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen minden
vasárnap

Az oroszok pusztulása

Hat hete mult, hogy Hőfer tábornok, a vezérkari főnök helyettese azt a hirt tudatta, hogy csapataink föladták Galícia fővárosát: Lemberget, mert a hadviselés érdeke ezt parancsolta.

Ez a hír nehéz sóhajtást váltott ki sokak lelkéből.

Azóta sok minden történt s a Hőfer tábornok jelentéseiből azt olvassuk ki, hogy csapataink erősen közelednek Lemberg felé s néhány nap még talán, már újfönt Lembergbe érnek.

Ebben a néhány mondatban megvan a legutóbbi események jelentősége.

Mi, akik a rendületlen bizalmat, győzelmünkbe vetett föltétlen hitet képviseltük itt az ujság hasábjain, jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy a nagy fordulat sokkal hamarabb következett be, semmint reméltük. Jóleső érzéssel, mert ime, megvan a mi hitünk jogosságának bizonyítéka: csapataink egy mesteri módon végrehajtott új csoportosítás után győzelmesen haladnak előre és semmi kétség benne, hogy a következő napok a teljes sikert fogják eredményezni.

Az utóbbi napokban sokat olvashattunk azokról a diadalmas harcokról, amelyek a galíciai Przemysl váránál folytak le. Azóta ezeknek a diadalmas harcoknak megvan az eredménye: a vár felszabadult a milliós orosz sereg ostroma alól. Éppen akkor szabadult fel, amikor nyugaton Antwerpen, a belgák bevehetetlennek mondott főerősége, alig 12 napi ostrom után elesett.

A przemysli vár fölmentése olyan nagy dolog, amit kellőképpen alig lehet kommentálni.

Ne utaljunk egyébire, mint arra, hogy az 1848—49-es szabadságharc óta, amikor Görgey diadalmasan fölmentette az ostromlott Komárom várát, sohasem sikerült még várát fölmenteni az ostromzár alól. A vár, amelyet az ellenség ostrom alá fogott, mindig elesett.

Komárom felszabadítását annak idején magyar fegyverek vívták ki s most ismét a magyar fegyvereknek jut az a dicsőség, hogy egy ostromlott vár fölmentéséről száll a világ minden részébe diadalmas hír.

A milliók nagy harcában ez a vár-fölmentés jelenti az újabb küzdelmek első nagy eseményét.

Vétenénk az igazság ellen, ha ezt az eseményt nem értékelnénk kellőképpen és halálos bünt követnénk el önmagunk ellen, ha ennek nem örvidenénk kellőképpen. Pedig ez még csak a bevezetés.

Emlékezzünk vissza, hogy pár hét előtt, amikor az orosz hivatalos jelentés diadalmammal kürtölte világgá, hogy csapataink összeroppantak, Hőfer vezérőrnagy mindössze azt mondta jelentésében, hogy nagyon keservesen fognak csalódnai az oroszok, ha ebben a hitben ringatják magukat.

Hát valóban nagyon keservesen csalódtak máris.

Az általuk összeroppantottnak mondott hadsereg diadalmasan tör előre. Minden lépése újabb döntő csapás, amelynek ezer és ezer orosz harcos az áleozata.

„Offenzívánk sokszoros, csapatainkra mindvégig győzelmes harcokban elérte a Sant” — mondja vezérkari főnökünk helyettese. — „A németek megakasztották Lycknél az orosz előnyomulást” — vallja be az orosz vezérkar.

Egyeztessük össze ezt a két jelentést, mit jelentenek?

Semmi egyebet, mint azt, hogy az északi harctér legmagasabb és legsalsóbb pontján egyaránt megtört a muszka haderő és ehez nem kell semmi egyéb, mint a német jelentés, amely azt tudatja, hogy az északi harctér közepén a német csapatok Grojecnél, Varsótól 40 kilométernyire arattak diadal. Amint a jelek mutatják, a közeli napokban Varsó is a németek kezére jut.

Jó hírek ezek. Jó reményeket keltettek és mégjobban megerősítették a bizók hitét. A győzelem csak a mienk lehet!

— **A riasztó hírek terjesztői ellen.** A kereskedelemügyi miniszter riasztó hírek terjesztőinek a távbeszélő használatából való kizárása tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki: „Az utóbbi időben ismételen előfordult, hogy egyes távbeszélő-előfizetők olyan riasztó híreket terjesztettek távbeszélő útján, amelyek minden alapot nélkülöztek és a hadieseményekről kiadott hivatalos értesítésekkel homlokegyenest ellenkeztek. Figyelmeztetem a közönséget, hogy az ily közlésektől tartózkodjék és megjegyzem, hogy a posta- és távirda-igazgatóságok utasítást kaptak, hogy ily esetekben az illető előfizetői állomást használatból zárják ki.”

Ismét egy ellenség

Az utóbbi időben bőven volt részünk hadüzenetben. Hadat üzent az orosz, a szerb, a francia, az angol, a belga, majd Montenegró s most ismét fellépett egy ellenség minden hadüzenet nélkül, orozva s rejtkehelyből intézi támadásait az emberiség ellen.

Ez a legújabb ellenség még most nem reánk támad, leginkább a szerbek és oroszok soraiból szedi áldozatait, de résen kell lennünk, hogy már idejekorán védekezzünk a közös ellenség ellen, mely nem más, mint a kolera és vérhas.

A háboru mindig karöltve jár valami más csapással, a hullák a levegőt mrgrontják, különösen ha a csatamezőn, mint az a szerbeknél megtörtént, napokig temetlenül fekszenek a holttestek.

A hiányos táplálkozás szintén melegágya eme veszedelmes betegségnek s mindent el kell követnünk, hogy a baj további terjedése meg legyen gátolva.

Ezért fontos dolog, hogy udvarunkon példás rend és tisztaság uralkodjék, a szemetes gödrök, illemhelyek kellőleg fertőtleníttve legyenek, egyszóval el legyen távolítva mind az, ami a rettenetes betegség terjedését maga után vonná.

Különösen vigyázni kell az étkezésre. Az éretlen gyümölcs könnyen betegséget idéz elő. Az ételek és italok mértéktelen élvezete csökkenti a szervezet ellenálló képességét minden betegséggel szemben, különösen pedig áll ez a járványos betegségekre.

Ha valahol csak gyanus betegedés is fordul elő, azt azonnal be kell jelenteni az előljáróságnak s az orvosi gyógykezelést nem sza-

bad elhanyagolni, mert a kezdetkezetén a baj még gyógyítható, de elhanyagolás által olyan mértékben támadhatja meg a szervezetet, mely könnyen halállal végződhetik.

A főteendő, hogy a gyanus beteget azonnal el kell különíteni a többi családtagoktól, különösen az ürüléket fertőtleníteni kell, mert a betegség terjesztését a bacillusok idézik, amelyek a test minden váladékában millió és millió számban élnek s az egészséges szervezetbe jutva, hasonló betegséget idéznek elő.

A fertőtlenítésre szolgál a karbol, mésviz és különféle más szerek melyek a gyógyszerárban kaphatók.

Az elővigyázat mindenkor kívánatos, de különösen kétszeresen kell védekezni akkor, mikor már egyik-másik helyen hazánkban is felütötte fejéte borzalmas betegség.

Külön is hangsulyozzuk, hogy nálunk még egyetlen betegedési eset sem fordult elő, de az ellenség ellen nem is akkor kell csupán védekezni, mikor már nyakunkon van, hanem előzőleg is meg kell tennünk a szükséges óvintézkedéseket.

A hűvösebb időjárás beálltával különösen óvakodnunk kell a meghűléstől, melytől a legtöbb betegség származik.

Mivel pedig a trágya és szemetdombok a kolera és más járványos betegség csiráinak valóságos melegágyai, e helyen is felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy az udvarokról a szemetet és trágyarakásokat távolítsák el, az esetleg ott levő kisebb mennyiséget pedig szorgalmasan fertőtlenítsék.

Ilyképpen megakadályozhatjuk eme nagy ellenségünk betörését, mely ha befészkelné magát, nagyobb károkat okozna emberéletben, mint akármelyik borzalmas háboru.

A kellő óvatosság annyival inkább szükséges, — mert mint a legtöbb járványos betegség — ez is észrevétlenül tör ellenünk s különösen be kell tartanunk az orvosi rendelkezéseket, ha megakarjuk oltalmazni magunkat és hozzátartozóinkat e súlyos betegségtől.

S ha megtesszük mindazt, amit e bajjal szemben a rendeletek előírnak, akkor egy percig sem kell tartanunk ez újabb ellenségtől, mert annak minden támadása önmagától megsemmisül.

Kenyérdrágaság

1863-ban az Isten csapása nehezedett az országra. Nem esett az eső kora tavasztól késő ősziig s az ennek nyomán támadt szárazság irtóztató pusztulást és drágaságot okozott. Ezrek és ezrek pusztultak el éhség által. A marhaállomány kipusztult; az ipar és kereskedelem megbénult s ugylátszott, mintha a könyörtelen végzet a megsemmisülés felé sodorná ezt a sokat szenvedett nemzetet. Azonban túléltek az 1863-ik esztendő is. Jöttek jobb évek s a nagy csapást kihevertük. De akik akkor éltek, úgy emlékeznek vissza erre az esztendőre, mint életüknek egyik legnagyobb megpróbáltatására.

Az 1863. réme kísért most is. Az idej kedvezőtlen időjárás folytán felette rossz eredményeket mutatott fel az aratás úgy mennyiség, mint minőség tekintetében. De ha már az aratás nem is ütött be, reméltek valamit a gazdák a kukoricától, babtól és szőlőtől.

Am a kedvezőtlen időjárás folytán ezekben is csak elvéte mutatkozik egyes helyeken valamelyes eredmény, átlagban azonban csupán annyi termés lett, mely még a föld megmunkálását sem fizeti vissza.

Gyümölcsben volt termés. Ennek meg, mert nem volt kivétel, ára nem volt s így azért alig kapott valamit a gazda.

Növeli a veszedelmet a takarmányhiány. A legelőkön már most is alig van mit legelni a jószágoknak. Hát még mi lesz a télen?

A gazda takarmányhiány miatt kénytelen lesz eladni marháját, mert nem bírja eltartani. Pedig a gazdaság jószág nélkül semmit sem ér.

Ennek a szűk termésnek és az inséges esztendőnek folyamánya a drágaság, melyben már most is részünk van. A buza, liszt, kenyér, kukorica, burgonya, bab, zöldség ára már is oly magasra szökött, amilyenre 1863. óta nem volt eset. Hát még mi lesz a tavasszal?

A háboru rendes következménye a drágaság, s így a mai háborus bonyodalom is hozzájárul a mostani drágaság okaihoz. Azonban, ha az idej szűk termés helyett bő termés lett volna, a háboru okozta áremelkedés alig volna észrevehető. Így azonban sok családnál már is beköszöntött az inség. Harmincnyolc-negyven koronás buzaárak mellett, mikor kereset meg nincsen, sok családnál még annyi sem jut élelemre, hogy egyszer napjában kenyérrel jóllakjanak.

A panaszok tehát, melyek hatósági intézkedést kívántak

az irtóztatos drágaság ellen, méltányosak voltak és teljesen jogos volt az a kívánság, hogy a külföldi behozatal megkönnyebbítése végett a gabonavámok szedése felfüggesztessék sőt jogos volna az a kívánság is, hogy a kenyér és liszt ára hatóságilag olyan összegben állapitassék meg, hogy amellet a gazda is megélhessen, meg a szegényebb néposztály is megtudja magának venni a mindennapi kenyeret.

Megnyugvással veheti tudomásul mindenki, hogy a drágaság növekedésének ellensúlyozására az első lépés megtörtént. A kormány a gabonavámokat felfüggesztette.

A kormánynak a fogyasztó közönség érdekében tett ez az intézkedése a mai gazdasági viszonyok között nem sérti a termelő-osztályok jogos érdekeit sem s így bizonyára osztatlan megnyugvással fog fogadtatni.

Ágyuk dörögnek...

Ágyuk dörögnek, csaták tüze fénylik,
Kelettől nyugatig, északról délre.
Óriás-nagy harcztér egész Európa
A milyen nem volt világ kezdet óta!

Kelettől nyugatig, északról délre:
Népek nagy tusája fölzeng az égig.
Föllobog a láng a magas egekre,
Mintha azt hívná Istenítéletre!

Milliók harcán, e szörnyű tusában:
Száll-száll a lelkeim, büszkén és vidáman.
Büszkén, vidáman, bizakodva bátran
Az igazságnak szent diadalában!

S kutatva nézem: e nagy csataterén
Hol harczol az én büszke, daczos népem?
Ott, ott, tudom én, ahol a legbátrá
Legények kellenek mindig a gátra!

Dalolnak ottan csatára menőbe,
Zug ott a „rajta“ és zug az „előre“!
Menydörög ott az ágyu és csattog a kard —

„Ez lelkesíti csatára a magyart!“

Szabolcska Mihály.

Tanítók a közegészségügy szolgálatában.

A háboruval kapcsolatos, fenyegető járványok talpra állították a magyar tanítóságot, amely mindig hivatása magaslatán áll, ha a magyar népet óvni kell a veszedelmektől. Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület nevében gróf Ráday Gedeon pestvármegyei főispán társelnök és Dr. Henc Károly országgyűlési képviselő ügyvezető alelnök felhívást intéztek az alföldi vármegyék tanfelügyelőihez és tanítóikhoz és erre a felhívásra már is tömegesen jelentkeztek a tanítók.

A tanítók a városokban és falvakban össze fogják gyűjteni a népet és népszerű előadások keretében kitanítják a fenyegető veszedelmek ellen való védekezésre. Nagyobb gyárakban ipartelepeken a munkások részére is tart hasonló előadásokat a kulturegyesület. Az A. M. K. E. nagy eredményeket vár ettől az agitációtól és bizonyosra veszi, hogy buzdítására minden magyar tanító akcióba lép és megteszi kötelességét.

A közművelődési egyesület ak-

cióját bejelentette a belügyminiszternek, aki nagy örömmel vette tudomásul e nagyfontosságú mozgalmat és miniszterium részéről dr. Frank Ödön közegészségügyi főfelügyelő egyelőre 2000 füzetet bocsátott a kulturegyesület rendelkezésére a tanítók között való szétesztás végett, hogy a tanítók az óvintézkedésekre teljes szakszerűséggel oktassák ki a közönséget. Az előadások tartására jelentkező tanítóknak dr. Gönci Elemér az A. M. K. E. főtájtára Budapest, IV. Reáltanoda u. 9. haladéktalanul megküldi az óvás intézkedéseket tartalmazó könyvet.

Ifjusági előadás.

A helybeli lelkes ifjuság a besorozott és a közeljövőben besorozandó regutak éltetésére mükedvelői előadást tart, a Tanítói Patronázs-Egyesület vezetése mellett.

A műsor három gondolatot kíván érvényre juttatni.

1) Kerner Herodeknek a „Magyar dal“ című melodramája — a Népszínház műsorából — hazánk szomorúan dicső, küzdelmes történetét adja elő a dal és zeneköltészet pompás, vonzó köntösében... *Éljen a haza!*

2) A „Mindnyájunknak el kell menni“ című gyönyörű népszimnű kedves, mozgalmas jelenetekben s megható, naiv szerepek által mutatja be a magyar nép lelkének megnyilatkozását s a harckészségét a háborus időben... *Éljen a hadsereg!*

Mig a program harmadik pontja egy allegorikus élőképben testesíti meg a monarchia és szövetségsünk egyesülésében, annak erejében Isten segítségével való szilárd hitünket.

A szövetséges államok dicső harcat hőskölteménybe foglalja össze az epikai költészet muzsája... *Éljenek szövetségeseink!*

Az ünnepély műsora a következő:

I. Magyar Dal Melodráma Szavalja: Gelsy Margit. Zongorán kíséri: Szöbl Ila. Hegedűn kíséri: Wultz Gyula. Női karéneket vezeti: Muszil Vilmosné, urnő. Férfi karéneket vezeti s harmoniumon játszik Ladányi József.

II. Mindnyájunknak el kell menni... Népszimnű 3 felvonásban. Prólogot előadja Kirschner Katika. Szereplők: Sebes János, falusi tanító; Rosenbreuer Mihály. Józsi és Juliska gyermekei Bakay Zoltán, Mihály Juliska. Kató, árva, Sebes huga; Gyenes Margitka. Vad Lőrinc: Kádár Károly. Csárdás gazda: Halász János. Csárdás gazda felesége: Zánthó Maca. Kiss Bandi, fiuk, juratos: Bakai Jenő. Imre bácsi: Szimcsák István. Dóka és Csicsa cigányok: Judik Menyhért és Nagy Lukács. Krszk és Prszk rácok: Kádár Gyula és Nikolics Pál. Első honvéd: Lővy István. Második honvéd: Bakai Zoltán. Színhely I. felv. történik a falusi iskola udvarán. II. felv. Szabadban. III. felv. Csárda belseje. III. Étlőkép. Prológot irta és előadja: Horváth József. Hungária: Hoics Irén. Ausztria: Páncél Maca. Germánia: Katona Margitka, A hit: Wimmer Ilonka. A költészet muzsája: Burg Baba. Hungáriát ölelő kis angyal: Muszil Böske.

Az előadás 22-én, csütörtökön este lesz megtartva Zánthó Kálmán vendéglőjében. Kezdet: pont fél 8 óra.

Belépő-díjak: Első hely: 1 K, második hely 60 f, harmadik (állóhely): 30 f.

Amennyiben a jövedelemnek kétharmadrészét sebesült katonáink fehérmüinek kiegészítésére, egyharmad részét pedig a Patronázs-Egyesület szegénysorsu gyermekeknek téli ruhával való ellátására fordítja, — felülfizetéseket a legnagyobb köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség.

Kislányok,

üvegszemű babák tündékirálynői, bohó kis angyalfiókák, nem szabad ám haragudni apukára, amért olyan soká ér haza a szuszi-muszi mókussal abból a háboruból! Nem olyan könnyű ám azt megfogni, ahogy ti elgondoljátok, mig kötögetitek az irinkó-pirinkó kis hósapkát a nyalka bádoghuszárnak, aki strázsát állván a babavár kapujában, még éjszaka se száll le a lóról. Nem bizony nem lehet ám csak úgy füttyszóval beleszalogatni a tarisnyába az aranszörű mókust. Huncut portéka az nagyon, kergetni kell hetedhétország ellen, rézérdőből ezüsterdőbe, ezüsterdőből aranyerdőbe, acélszűrűn innen, üveghegyeken túl! Hopp, itt a mókus! — kap utána az ember, pedig hol van már az akkor! Hétféjü sárkánynak muzsikáló kertjében bujkál, ahol mindenféle csunya bogarak donganak a levegőben, van, aki sziszeg, van, aki süvölt, van, aki pattog és milliom piros virág nyilik a fűben, világhíres nagy kertészek ültetése, Mannlicher bácsié, Krupp bácsié, Mauser bácsié, — majd megtanuljátok egyszerezeknek a neveit a nagyfiuktól. És szalad-szalad köztük a mókuska, futfut hegyen át, völgyön át, jeges vízben megfürdik, éles sáslevélben megtörülkőzik, ködelötte, köd utána, — de hiszen a ti apátoktól meg nem menekszik! Se tűz, se víz neki utját nem állja, fák üstökéből kirázza, piros habu folyamból kihálászsa, hétféjü sárkánytól elbirkozza, már bujtatja is a borjubörtarisznyába a madárlátta kenyér mellé, — sutty, hová lett már megint a mókuska? No most már igazán nincs megszese. Elbujt az ölébe a Tökhaj királynak, hóna alá ugrott a Csutka császárnak. De már onnan igazán könnyű kirántani. Nem baj, ha lehasad is egy kicsi a Tökhaj királyból, a Csutka császárból. Legalább a Bodri kutya is kap egy kis háboru fiát.

Hogy nem bánjátok már azt se, ha mókus nélkül jönne vissza apukátok, csak már itthon volna és csinálna szép kis vödört a most hulló vadgesztenyéből és rajzolna jobbradülő vonalakat a palatáblára és hallgatná meg azt a szép verset amit most tanultatok a hazáról? Jaj, lelkeim, nem ugy megy ám az! Török-szakad, meg kell most már fogni a mókust, mert másképp veszett-farkassá változtatja a vasorru baba, az pedig nagyon gonosz állat, — ej, arról mesét mondaní se jó, mert akkor nagyon rosszat álmódtok az éjszaka. Hogy legalább üzenetet mért nem küld hát apuka? Legalább annyit üzenne, mint más kislányoknak az apukája: ne sirjatok, édes kedveseim, majd megsegít a jó Isten! Ej, kislányok,

hát nem tudjátok, hogy a napnak és éjnek minden órájában üzen apuka? Az ökönyálnak, mely a hegyek felől uszott ide szép fehérén s talán az ő sapkáját is körülfontatta, bizonyosan utána nézett s azt mondta neki: eridj csak, ökönyál, keveredj az én kislányaim szőszke hajába ezüstpántlikának! És üzen az Isten déli aranytányérjától és esti ezüsttányérjától is, üzen a fürgé apródtól, a hajnaltól és a fáradt zarándoktól, az alkonyattól, üzenetet küld a felhőfalkákkal és a sebes szélfiakkal és éjszakánként, mikor anyuka sirása elhallgatott és a kályhában is lehunyta szemét a parázs, eljön ő maga is, odául az ágyatok szélére és kis lábatokra visszatekint a lecsuszott paplant. Igenis, ha nem volnátok olyan kis álomszuszékok, hallhatnátok azt is, hogy örömeben csahol az öreg házörző kutya, mikor megérzi, hogy itthon jár a gazda.

És ehhez hozzá kell szoknotok, lelkecském, hogy apukával csak olyankor találkozhattok, mikor az álmok csöndes tengerén hajókatok. Akárki mit mond, az apai szeretet soha e világon el nem mulik fölültek és a legdrágább kéz áldóan és őrizően nyugoszik ártatlan fejeteiken esti imádságtól reggeli imádságig. Ezt higyjétek és ne azt, amit csacska nénik és bácsik susárlanak nagy sopánkodással. Kis pajtásaitoknak se higyjétek, ha szánakozva kínálják nektek a játékokat valami helyett, a mit elvesztettek, az ujságnak se higyjétek, amit sirva tesznek le kezükből a nagyok, még édesanyának se higyjétek, aki hol eltaszit, hol magához szofit benneteket, — még a magatok szép ruhájának se higyjétek, szegény kis gyászpillék. Ti csak várjátok, mindig várjátok édesapát az aranyszőrűmókussal! m.

Lábbadozó katonák érkezése.

Mindszent község hazafas közönsége, még az 1890-es években elhatározta, hogy hadjárat esetén 50 lábbadozó katonára ellátásáról gondoskodni fog. Most, amidőn világháború forogtatagába kerültünk, a Vöröskereszt-egyesület központi vezetősége eszébe juttatta az előljárásnak ezen bár már csaknem feledésbe ment ígéretét és megkereste az előljárásot, hogy ezen ajánlatához képest, hajlandó-e 50 lábbadozó beteget ellátni?

Az előljáróság a képviselőtestület utólagos jóváhagyásának reményében értesítette a központi vezetőséget, hogy a mostani nehéz helyzetben a legnagyobb készséggel vállalkozik megtérítés ellenében ígéretének beváltására. Ebből a célból a leányiskola épülete jelöltetett ki ideiglenes kórházzal és a lakosság már előzőleg felkérte, hogy 50 teljesen felszerelt ágyat bocsásson az előljáróság rendelkezésére.

Örömmel jegyezzük fel, hogy a község lelkes közönsége, már az első kéréstől, 50 teljesen felszerelt ágyat küldött a leány-

iskolába, ahol azok a termekben már elhelyezést is nyertek.

A közelebbi teendők megbeszélésére Dr. Dósa István főszolgabíró a községi előljáróságot és a Vöröskereszt-egyesület helybeli fiókjának választmányát folyó hó 14-én értekezletre hívta össze, amely alkalommal az értekezlet egyhangú lelkesedéssel kimondotta, hogy az 50 lábbadozó beteg magyarosvendégszeretettel való ellátásának biztosítása végett, társadalmunk minden rétegének áldozatkészségét teljes mértékben igénybe veszi és az ideiglenes kórház felszereléséhez szükséges tárgyakat, nevezetesen: éjjeli szekrényeket, székeket, asztalokat, fürdőkádakat, mosdókat a lábbadozók részére szükséges fehérműt, inget, hálóinget, alsónadrágot, harisnyát, kapcát, törülközőt és zsebkendőt használatra a közönségtől szerzi be.

Mi a magunk részéről a legmelegebben üdvözljük ezt a nemescélu mozgalmat és felkérjük a község hazafias közönségét, hogy az említett felszerelési tárgyakat a bizottság rendelkezésére bocsájtani sziveskedjék. Ezek a tárgyak lehetőleg a délutáni órákban viendők a leányiskolába, ahol azok átvételnek, leltározatnak és annak idején az illetőknek vissza adatnak.

Itt említjük meg, hogy a bizottság elhatározta azt is, hogy a lábbadozók részére a közönségtől beszerzendő maradék-posztókból stb. községünk honleányaival papucsot készített, amiért is felkérjük a közönséget arra is, hogy a ház körül található maradék posztóféléket a bizottságnak ugyancsak a leányiskolába beküldeni sziveskedjék.

A jótékony adományok lapunkban lesznek nyugtázva.

Segítsük a hadbavonultak itthonmaradottait

VII-ik kimutatás.

Október hónapra a fizetésük bizonyos %-ául fizettek: Dr. Dósa István 10 K, Dr. Szóbl Lipót 4 K, Szilárdy István 1'66 K, Szalay József j. állatorvos 3 K, Lipták Jenő 3'48 K, Lovas Jenő 3'66 K, Gelsy Péter 3'66 K, Dr. Orbán Józsefné 3'66 K, Weber Józsefné 3'66 K, Vitos Jánosné 1'33 K, Ajtay Emilia 1 K, Vitos János 3'66 K, Karaszka Kálmán 3'66 K, Szvoboda Ödön 3'66 K, Szvoboda Ödönné 1'33 K, W. Adorjányi Julia 3'66 K, Muszil Vilmos 3'66 K, Vitos Gerő 3'66 K, A mindszei róm. katolikus körperselyadománya 13'56.

Vitos Gerő
b. pénztáros

HIREK

— **A király a hősöknek.** Az egyszerű katonára, ha hősiességével az ellenséggel szemben kitünteti magát, vitézségi érmet kap. Ilyen vitézségi érem háromféle van. 1. Arany vitézségi érem. Ez a legénység legnagyobb kitüntetése. 2. Elsőosztályú ezüst vitézségi érem. 3. Másodosztályú ezüst vitézségi érem. A vitézségi érem nemcsak nagy dicsőség annak, aki elnyerte, hanem biztosíték egész életére. A tulajdonosa háború után, ha katonai szolgálatát befejezte, biztosan kap hivatali állást, ha ilyenért folyamodik. Ezenkívül minden érem tulajdonosa élete fogytáig bizonyos havidíjat kap jutalmul azért a szolgálatért, amelyet a hártéren a hazának tett. Eddig úgy volt, hogy a havidíj összege attól függött, hogy a katonának milyen volt a rangja. Ófelsége azonban most ennek a szokásnak véget vetett s megparancsolta, hogy amelyik katonára vitézségi érmet kap, az egyformán kapja meg az életfogytiglan szóló havidíjat, tekintet nélkül arra, hogy közkatonára volt-e, vagy sarzsai. Ófelsége e parancsa folytán a következő jutalomidíjat kapják a hősök életük végéig: 1. Aki arany vitézségi érmet nyer el, az kap havonta 30 koronát. 2. Aki elsőosztályú ezüst vitézségi érmet nyer el, az kap havonta 15 koronát. 3. Aki másodosztályú ezüst vitézségi érmet nyer el, az kaphavonta 7 korona 50 fillért. Az igazságos új rendszer mindazokra vonatkozik, kik a háború első napjától annak végéig kitüntetést kapnak.

— **Névnapmegváltás.** Nehéz idők járnak. Dörög az ágyú, csatog a kard, a gépfegyver szörje szerteszéjjel a halált. Nincs a házában senki, ki ne rettegne valakiért; nincsen aki ne gondolna dergő, életünket és vagyonunkat oltalmazó hős katonáinkra. Nem tudjuk elképzelni, hogy ilyenkor jól esne valakinek mulatozni, lakmározni, miért is felkérjük községünk hazafias közönségét, hogy e szomorú időben ne tartson névnapot, hanem azt az összeget, amit erre a célra szánt, küldje lapunk szerkesztőségébe, mely összeget a lábbadozó betegek fehérműszükségletének beszerzésére fordítjuk és lapunkban nyugtázzuk. Reméljük, hogy ezen szép, nemes célt szolgáló mozgalomnak minél számosabb követője lesz községünkben.

— **Behívják a népfölkelőket.** Minthogy a hadügyi kormánynak már előre gondoskodnia kell a hadseregben vagy a honvédségben beállható esetleges hiányok pótlásáról, gondos előrelátásból elhatározta a népfölkelésről szóló 1886. évi XX. törvényeikk igénybevétele, a melynek értelmében rendkívül szükség esetén az első osztályú népfölkelés a hadsereg kiegészítésére igénybevehető.

Erről a tervbevett újabb behívásról ma reggel félhivatalos köz-

lemény jelent meg, a melynek szövegezése félreértésekre adhat alkalmat. Illetékes helyről szerzett felvilágosítás szerint, a magyar kormány az osztrák kormánnyal és a közös hadügyminiszterrel egyetértően elhatározta, hogy az 1890—1878. évi születésű, tehát 24—36 éves férfiakat, mindazokat, a kiket sohasem soroztak be, vagy a kiket felülvizsgálat után, mint fegyveres szolgálatra alkalmatlannak, a hadsereg, a honvédség, vagy a haditengerészet kötelékéből elbocsátottak, összeírta, fegyveres szolgálatra való alkalmasságuk szempontjából megvizsgáltatja és ha szükség kívánja, katonai kiképzésre behívja, kiképzetésük után pedig a közös hadsereg és a honvédség soraiban támadt hiányok pótlására a hadsereg és a honvédség csapatai között felosztatja.

A rendelet értelmében, amely a közeli napokban jelenik meg, az itt felsorolt népfölkelésre kötelezett állampolgárokat, vagyis a B) alosztályba tartozó népfölkelők első osztályát október 29-ikéig összeírják, a népfölkelési bemutató szemléket pedig, a melyeken a fegyveres szolgálatra alkalmas népfölkelőket kiválasztják, november 16-tól december 31-ig a kitűzendő napokon tartják meg, csak későbbi időben történik intézkedés az alkalmasoknak talált népfölkelők behívásáról. Természetesen a fiatalabb népfölkelők behívása meg fogja előzni a későbbi évfolyambeliek behívását.

— **Mit lehet küldeni a táborba?** A hivatalos lap közli a kereskedelmi miniszter rendeletét, a melylyel értesíti a közönséget, hogy es. és kir. tábori postahivatalhoz, valamint a német császári tábori postahivatalhoz nyitva (keresztkötés alatt stb.) nyomtatványok szabályszerű 1000 gr. és áruminták a szabályszerű 350 gr. súly maximumig, adhatók fel, e küldemények a feladás alkalmával a rendes bérmentesítési díj alá esnek. Árumintákban 350 gr. súly maximumig a feladók mindazokat a cikkeket (kisebb ruházati cikkek, frissítő, csokoládé, szivar stb.) helyezhetik el, a melyek a tábori postához szánva, különben csak csomagban volnának küldhetők. Figyelmezteti a miniszter a közönséget, hogy a tábori posta útján küldhető zárt levelek (egyenként 100 gr. súlyig) csak abban az esetben portómentesek, ha kizárólag levelezést tartalmaznak. Ha az ily levelek levelezésen kívül egyebet is, pl. szükségleti cikkeket, élelmiszert frissítőt, szivart és egyéb tárgyakat tartalmaznak, a feladás alkalmával bérmentesítendőek.

— **Iparostanonciskolai felmentés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint azon iparos és kereskedőtanoncok, kik a katonaság részére vagy olyan műhelyekben vagy üzletekben vannak alkalmazva, mely műhelyekből a mester vagy a segédek nagy része hadbavonult, a háború tartamára a tanítás alól felmentést nyerhetnek. A felmentésre vonatkozó kérelmek indokolt kérelmeket a kereskedő, illetve

iparostanonc iskolák igazgatóihoz kell mielőbb benyújtani.

— **A gabona- és lisztkészletek összeírása.** A belügyminisztérium megkezdte a gabona- és lisztkészletek összeírását. A bejelentési határidőt elmulasztókat ezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és három hónapig terjedhető fogházzal, a készleteiket eltitkolókat egy évig terjedhető fogházzal és huszezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják.

— **Szerelmi dráma az erdőben.** E hó 8-án véres szerelmi dráma történt a Szegedhez közeli Makkoserdőben. Börcsök Mihály 26 esztendőös iparos, aki most rukkolt be a szegedi 46. gyalogezredhez, kiment menyasszonyával, Nagy Piroskával az erdőbe, ahol bizonyára közös elhatározásból revolverrel szíven lőtte a leányt, aztán önmagára lőtt. A leány meghalt, Börcsök azonban életveszélyes sérülésével órákig hevert az elhagyott erdőben, míg Kiss Lajos vámőr ráakadt. A leány holttestét a hullaházba vitték, Börcsök Mihályt pedig a tartalékkórházban helyezték el. Életbenmaradásához nincs remény. Levelet, melyben tettüknek okát adnák, nem hagytak hátra.

— **Ipari továbbképző tanfolyamok.** A Technológiai Ipar-muzeum a legkülönbébb ipariszaktól gyakorlati irányú tanfolyamot szándékozik tartani ezidén is, mint már évek hosszu sora óta. Önnálló iparosok és azok segédjei részére. A tanfolyamokat azonban csak akkor engedélyezik, ha megfelelő számú hallgatóság eleve jelentkezik. Ilyen tanfolyamok: gáz-, benzin- stb. motorok kezelése; 2. elektromotor kezelése; gyöngéramu elektrotechnika (házicsengő és telefon), erősáramu szerelés, galvanizálás, galvanoplasztika, tipografusok galvanoplasztikája, fém-színezés, bádigosipari szakrajz, technológia és kalkuláció, autogénhegesztés, asztalosok kikészítő és csinózó műveletei, szobafestők és mázolók kalkulációja, anyagismertetés és újabb technikák, szűcsipari szakrajz, férfiruhaszabók szakrajza és kalkulációja, nőruhakészítők vázlatrajzolása, kárpitosipari, cipészipari, textilipar kereskedők részére, könyvkötők szakmája. A muzeum igazgatósága felkéri azokat az iparosokat, akik e szakmából tanfolyamra beitatkozni kívánnak, jelentkezzenek a Technológiai Ipar-muzeum igazgatóságánál (József-körut 6. sz. I. emelet 2.) hétköznapon délelőtt 9—1-ig, délután 3—5-ig, szombaton délelőtt 9—1-ig, vasárnap délelőtt 9—12-ig. A beiratás és egyéb illeték ugyanaz, mint ami eddig volt. A beiratás egyelőre csak előjegyzés jellegével bír.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent

Iskolázott fiu nyomdász tanulónak fizetéssel felvétetik:

Horváth Antal könyv- és műnyomdájában.

Kerékpározók figyelmébe!

Ajánlom dusan felszerelt **kerékpár- és alkatrész-raktáramat**, hol az összes árúk mélyen leszállított árban kaphatók:

1 drb „Styria“ gyártmányu kerékpár részletre	152 K — f
1 „ jó minőségű külső gummi.....	5 K 80 f
1 „ „ „ belső „.....	3 K 10 f
1 „ „ „ acetilen lámpa.....	2 K 90 f

Kaphatók még ezenkívül eredeti „Puch“, „Neumann“, „Germania“ „Fegyvergyári (Waffenrad)“ kerékpárok jótállás mellett, kényelmes havi törlesztésre.

Wellisch Vilmosné varrógép és kerékpár raktára
SZENTES, Görög-ház.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapított: 1902-ben. **Főüzlet: Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994. Fióközletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.) Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezésemre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy **a legkényesebb izlést igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes megelégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani** M. kir. szabadalmazott tisztítószereimmel **felülmúlhatatlan kivitelben vegyileg tisztítok:** uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövetséggyöngyöket stb., stb. **Külön kalaptisztító-osztály,** hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plisszírozás** varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavíttatnak szabó-osztályomban. — **Gyász esetben** szövet- és selyemruhák, valamint férfi-öltönyök **szorin kívül** festetnek egész feketére. — **Különlegesség:** struccotlak vegyileg tisztítása, festése és gondóritése.

Vidéki rendelések főüzletben a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálók.

Szíves megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Eladó vendéglő és ház

Mindszentben, a főútcán levő nagy-vendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

Saját acetylén világítás! Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozóknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent

A
MINDSZENTI LAP
TELEFONSZÁMA
(INTERURBÁN)

9

CIMBALOM

kittinő hangú, olesón eladó:
Soós Ádámnál, Szabadság-u.

Sirkoszoruk

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelűig, már 60 f-től kezdve kaphatók
Balázs Lajosnénál
a temető mellett.

Művészies Nyomtatványok gyártása

Horváth Antal
Mindszent